

## ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТА ЯК КОМПЛЕКСНЕ ЗАВДАННЯ ЛІНГВОДИДАКТИКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Дузь Лариса Іванівна

ORCID ID: 0000-0003-4507-9018

канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов

Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової, Україна

Актуальні завдання професійно орієнтованої лінгводидактики включають формування професійно-комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти. Навчання професійній мовленнєвій комунікації наближає вищу освіту до європейських освітніх стандартів, полегшує студентам доступ до фахово необхідної інформації, поліпшує перспективи їхнього професійного зростання. Реалізація такої мети передбачає напрацювання студентом комплексу знань, умінь та навичок, що сприяють формуванню його професійно-комунікативної компетентності [1].

Унемовному закладі вищої освіти гостро стоїть проблема практичного аспекту навчання мови як засобу отримання професійних знань, а також їх застосування у навчально-професійній комунікації. У зв'язку з цим мовні програми, засновані на загальних завданнях вищої школи, мають враховувати комунікативно-діяльнісний аспект фахових потреб здобувачів вищої професійної освіти, а отже специфіку галузі знань, особливості спеціальності та спеціалізацій ЗВО. Для цього у викладанні мови як нефахової дисципліни важливо, перш за все, проаналізувати структуру професійної та фахових сфер майбутньої діяльності здобувачів, особливості їхніх професійних стосунків, умов, завдань і тем у різних можливих інституційних межах.

Професійно спрямована лінгводидактика має врахувати різнотипність професійної комунікації, що висуває вимоги до мовної компетентності іноземного студента. Полем для застосування набутих мовних знань, а також для напрацювання мовленнєвих умінь та навичок іноземного студента може слугувати академічне середовище конкретного вишу. Лінгводидакт має розробити фахово-комунікативні патерни, що готуватимуть іноземного здобувача до щоденної професійної комунікації з адміністрацією, викладачами, науковими керівниками, спеціалістами-практиками. Здобувач реалізуватиме у практичних сферах спілкування засвоєні конструктивно-мовленнєві способи формування думок, мовленнєві моделі для різних комунікативних ситуацій, особливості діалогічного та монологічного мовлення, випробовуватиме свої знання розмовного, офіційно-ділового, наукового функційних стилів мови. Таким чином, вивчення мовних дисциплін, зокрема предмету "Українська мова для іноземних студентів", залучить іноземних студентів до дієвого користування мовою, що уможливить психологічно комфортне перебування в Україні, а також ефективне професійне навчання та спілкування зі спеціалістами в українському виші.

Доведено, що важливою умовою набуття мовної, а відтак професійно-комунікативної компетентності є активна мотивованість суб'єкта навчання. Тому до комплексу завдань професійно спрямованої лінгводидактики входить розвиток комунікативної активності здобувача в академічній та професійній діяльності, стимулювання різних видів та форм його розумової активності, сприяння його інтелектуальному самовдосконаленню та тривалій самоосвіті.

Досягнення мети на цьому шляху пов'язане з певним розширенням обсягу та

удосконаленням якостей мовно-професійних компетентностей здобувача на всіх кваліфікаційно-освітніх рівнях. Лінгводидактичні методики мають поступово та послідовно вести іноземного здобувача немовної спеціальності від засвоєння опорних знань базового рівня української мови до вирішення професійних проблем, до практичної та науково-дослідницької діяльності, а також до виходу на рівень безперервного самовдосконалення та самостійного творчого мислення у ситуаціях реальної професійної комунікації.

За умов системного професійно орієнтованого іншомовного навчання засоби української мови ефективно формують професійне мислення та комунікативні якості іноземного здобувача. Досвід свідчить, що спеціалізовані лінгводидактичні методики, призначені для комплексного формування фахово-комунікативної компетентності, полегшують увіходження іноземного студента/магістранта/аспіранта спочатку до навчально-професійного, а згодом до фахового середовища, сприяють зростанню його творчої майстерності та особистісному ствердженню як фахівця [2].

### **Список використаних джерел:**

1. Каменская Л.С. (1998) Коммуникативная ориентированность обучения иностранным языкам в неязыковом вузе. Москва : МГЛУ. 72 с.
2. Дузь Л.І. (2020) Професійні мовленнєві ситуації як фактор подолання посттравматичного стресового розладу. *European Humanities Studies: State and society*. Kraków : East European Institute of Psychology. Issue 4, pp. 158—172.